

Naša vlada si je
ka sem nadela nalogo

vprašanja države in radi tega so bili nje-
ni vkrepi globoki in večkrat tako radi-
kalni, da so tu pa tam izzvali mrmranje
ljudstva, toda prepričanje, da zasleduje
fašistovska vlada vzvišene cilje in da se
brez žrtev ne dá ničesar lahko doseči, ni
le pomirilo razburjene duhove, ampak
pristaši vlade so se celo tako pomnožili,
da ni imela še nikoli nobena vlada take
večine za seboj.

Notranja kriza je torej za vlado
zmagovito iztekla. Fašistovska vlada pa
ni le prevzela ureditve notranjih razmer,
ampak tudi celo butaro zunanjih vpra-
šanj odnosno ureditev odnošajev s so-
sednimi in zveznimi državami.

V zadnjih dnevih se je pojavilo reš-
ko vprašanje v akutnem stanju. Cincan-
je in zavlačevanje tega vprašanja je o-
grožalo ugled fašistovske vlade, ki vidi
vedno jasno svoje cilje pred seboj. Za to
je moral Mussolini postaviti meje brez-
končnim in brezvspešnim pogajanjem.
Danes poteče rok, po katerem si je pri-
držal Mussolini proste roke, kar pomeni,
da se Mussolini ne boji izzivalnega na-
sprotnika, ki špekulira na polit. konjunkt-
ture, s katerim bi se moglo vprašanje reši-
ti v kakem drugačnem smislu. Moralna
podstava vzajemnega sporazuma se iz-
podmika in položaj, ki nastane po 31.
avgustu med obema državama boče za
bodočnost odločilen.

Dal Bog, da bi še v zadnjem trenot-

pustijo politične ro-

Pa tudi žalitev Italije od strani
skih državljanov je taka, da kriči po
maščevanju v nebo. Mussolini je zahte-
val zadoščenje, s katerim naj se opere o-
nečlaščno ime Italije in se poniža za
hrbtni sovražnik na kolena.

Tudi ta korak je Mussolini moral
storiti, da dokaže, da nihče ne sme ne-
kaznjeno dvigniti roke proti Italiji, veles-
ili Evrope in zibelji svetovne kulture.

S fašizmom mora prenehati ona meh-
koba italijanskega naroda, ki je bila do
danes brezvestno izrabljena od prijateljev
in neprijateljev Italije.

Orki morajo plačati. Ako bi se obo-
tavliali izreči sožalje po najvišjem vojaš-
kem dostojanstveniku italijanskemu posla-
ništvu v Atenah, brati črno mašo za po-
kojniko v Atenah, izkazati čast italijanski
zastavi potom grškega brodograja v Pireju,
odrediti preiskavo odgovornih in usmrti-
tev vseh krivcev, plačati odškodnino 50
milijonov in izkazati pokojnikom vojaške
časti, mora Italija še višja zadoščenja iz-
siliti.

Italija stoji torej pred vprašanji, ki
morajo biti rešena tako, da dobi zunanji
svet vtis, da predstavlja Italija v svoji
»novi dobi« res velesilo, ki zasluži spo-
štovanje.

„NAŠ NARAŠČAJ“

imenuje »Goriška Straža« z dne 27. t.
m. srednješolsko mladino, osobito pa o-
no, ki sledi smernicam »našega« Kreka.
»Med njimi«, pravi Straža, »je zavalovalo
mnogoobetajoče gibanje.« Potem pravi
Straža: »Razni tuji in domači elementi,
ki bi radi osvojili gospodujoče stališče
nad nami, neštnevilne šikane, ki jih mo-
rajo vsi zavedni našinci pretrpeti, povz-
ročajo, da so mnogi malodušni in se po-
deželi vedno bolj širi strah pred bodoče-
nostjo. — Vsem tem malodušnežem in
obupajočim hočemo povedati danes bod-
drilno besedo. — Že malodušnost in
brezupje, ki se jih prijemljeta, nista na
mestu. Narod, ki si upa prirejati kato-
liške shode kot je sedanji v Ljubljani, je
tako žilav, krepak in kulturno visoko sto-
ječ, da je nemogoče, da bi ga kdo potuj-
čil. — Sicer smo mi primorski Slovenci
res samo odrezana veja tega kvišku hre-
penečega naroda, toda njegova politična,
gospodarska in kulturna moč bo brez-
dvomno tudi naša najčvrstejša opora.«

Za nameček še čitamo: »Marsikdo,
ki bo čital te naše pogumne besede, se bo
trpko nasmehnil. Zatrjevanja so lepa, bo
rekel, toda nam nič ne pomagajo: mi
smo kljub vsemu brezpravna in nevpo-
števana raja, ki je obsojena k smrti. —
Bodite potolaženi vi črnogledi! Brez-
dvomno so težke prilike, v katerih se bo-
rimo. Marsikdo, na katerega smo računali
z vsjo gotovostjo, je odpadel« itd.

Torej tako »Goriška Straža«! Da ji
pomagamo iz zadrege, naj izpopolnimo
vrzeli njenega uvodnega članka!

»Naraščaj« Straže na vsak način za-
more biti oni, ki sledi smernicam njih
Kreka, ki pa ne bo mogel tak naraščaj
nikdar priti do veljave v Italiji, ker po
večini študira v Jugoslaviji. Spričo tega

se bo tudi ono »mnogoobetajoče gibanje«
pred udejstvovanjem razblinilo v prazen
nič, kajti vsaka država ima v svojih me-
jah določene pravice v prilog državnemu
interesu.

Kar se tiče tujih in domačih elemen-
tov in njih osvojitve gospodujočega sta-
lišča nad »Stražarji«, kar povzroča, da se
mnogi malodušni odcepljajo od njih, je
to Stražina lari-fari, s čemer bi rada svo-
jim nezmožnim politikom, ki so v teku
teh res žalostnih 5ih povojnih let neiz-
merno škodovali našemu ljudstvu, po-
maškerala njih politični neuspeh. Toda
resnica je le ena, ki jo moramo zabrusiti
»Straži« v obraz: oni »malodušni«, kate-
rih ni ravno najmanj, so prestopili v naš
fašistovski tabor v znak protesta in ob-
sodbe politike Stražarjev, potom katere
so se igrali z našim ljudstvom, kakor mač-
ka z miško. »Poglejte okrog sebe«, pravi-
jo ti »malodušni«, in videli boste, da
do pičice tako.« Prašajte občane po
meznihih občin, koliko so dosegli v pove-
dobi po zaslugi Stražarjev, pa boste
deli velik prazen nič, ki se mestoma
greza še v večji nič.«

Bodrilna beseda Straže, o ta pa j
»Narod, ki si upa prirejati katoliške sh-
de kot je sedanji v Ljubljani, je tako ž-
lav itd.« Tedaj merilo kulturne stopinje
naroda mora biti katoliški shod, in rav-
v Ljubljani! Mi poznamo narode še
višjo kulturno stopinjo, in vendar ni bil
nikdar slišati od resnih možev, da bi za
znak svoje kulturne stopinje stavili pred-
pogoj samo katoliške shode.

»Sicer smo primorski Slovenci suh-
ali odrezana veja kvišku hrepenečega na-
roda (v Jugoslaviji op. ur.), toda njegova
politična, gospodarska in kulturna moč
bo gotovo tudi naša najčvrstejša opor-

st.
Kre-
pou-
cem
gosp-
čemo
točke
litika,
v Rim
pravic
bomo i
lojalnih
ra biti n-
janji: tort
neomejno
pri italijan
da bodo vp-
težnje. Tako
terimi se blesti
žarji« naj pogleda
vanske Nemce, pa t-
se brez vsakega prid-
jugoslovanski državni
pade niti oddaleč na
reševalno politično p-
ških poiltikov iz Nems-
Nemčije, kakor kličejo
politično pomoč Kreka in
tiko.

To smo hoteli poveda-
mu ljudstvu v Italiji, da tre-
stransko presodi politiko
in našo ter da si samo ustva-
ko, o stvarnem položaju.

Beneške obligacije.

O tem predmetu smo sicer že pis-
li, toda vedno se še čuje, kako brezve-
stni agenti ljudstvo begajo, radi česar
preti še marsikomu nevarnost, da bode
prav dobro opeharjen. Seveda
kak tak slučaj zgodil
rova«

mi, da nisem zagrešil, olžuje.....

Dejstvo, da sem v teku svojega življenja menjal tri srajce, nima prav nobene pomena.

Ko je bila Avstrija popolnoma mrtva, kaj sem hotel napraviti? Sem li hotel poskusiti, da bi jo spravil zopet do vstajenja, kakor to dela »Goriška Straža?« — Kaj ne, ni li res?

Tedaj sem pograbil avstrijsko žendarmsko tuniko in sem jo pognal na ko-prive.

Oblekel sem si takoj sokolsko srajco: toda videl sem, da tudi ta mi ne pristojata sploh več; predvsem pa, ker je bila napravljena po modelih, ki jih je poslal France Bepe z Dunaja Slovanom, ko jih je moral rabiti proti Italijanom; imela je pa navadni nedostatek kroja Habsburžanov; bila je pretesna v grlu.

Končno sem si oblekel črno srajco. Dali so mi eno jako lepo s širokim grlom in pregnjenim ovratnikom, ki dovoljuje prosto gibanje in prosto dihanje; in rečem vam odkritosrčno, da mi je zelo ugajala. Končno pa verjamite mi, da meni tunike in srajce ne napravijo drugega učinka kakor misel, ki mi prisepeta na uho: t. j. misel, da kjer je mnogo tunik, in mnogo srajc »nakih«, tam je disciplina, in kjer je disciplina, je narod, ki lahko ima zaupanje v samega sebe in v bodočnosti. Ako je pa potem tunika ene namesto druge barve, to ni velike važnosti za onega, ki mu je zasojeno kot prostak ostati vključen v določeno skupino.

Za barvo tunike ali srajce pa poskrbi, ali tudi jo »spremeni« oni vredni vodja, ki je voditelj vseh prostakov.

Bivšemu žendarmu Cigoju sem prisrčno stisnil roko, nakar je, oddaljujoč se, takoj povzel vojaški korak, žvižgaje »Giovinezzo!«

Nato sem dolgo časa slonel na zidicu, ob katerem sva se s Cigojem srečala ter se še nadalje povpraševal, ne da bi prišel do zaključka: smem ti imeti za bolj logičnega bivšega žendarma, ki je menjal srajco, ali dopisnika »Goriške Straže?«

To beležimo brez komentarja v podbudo »slavnemu« dopisniku »Goriške Straže«, da bo še nadalje polival z osebnimi obrekovalnim straniščem razore »Goriške Straže«, kakor mu je to navada.

Za podbudo varčevanja.

V listu »Gazzetta ufficiale« smo čitali sledeči odlok:

Od tekočega leta naprej se bodo podeljevale nagrade imetnikom poštnih hranilnih knjižic z označbo »na ime« ali »na prinositelja«, ako jim je bilo do 31. decembra vsakega leta na dobro vpisanih najmanj 200 lir.

Nagrade znašajo po 1000, 2000, 5000, 10.000 in 25.000 lir. V svrhu nakazovanja nagrad se porazdelijo poštno hranilne knjižice z označbo »na ime« ali »na prinositelja« v sledeče kategorije: prva: od lir 2000—4000, druga od lir 4001—6000, tretja od lir 6001—8000, četrta od lir 8001 navzgor.

Prva kategorija ima pravico potegovati se le za nagrade od 1000 do 2000 lir, druga za nagrade od 5000 lir, tretja tudi za nagrade od 10.000, četrta tudi za nagrade od 25.000 lir.

Izžrebanje se vrši po kategorijah med upravičenci, ki so bili za take spoznani po

prej. Zje- ameriške bi hipoma morda bile prizadete po posledicah poraza, toda v nedolgem času bi se zapletle v boj s kolosalno velesilo, ki bi bila v stanu po-teptati anglosaksonsko in latinsko civili-zacija!

Tako je Poincaré prigovarjal zavez-nikom solidarnost.

Med tem časom je došla v London tu-di belgijska nota v zadevi reparacijskega vprašanja. Iz posnetkov, ki jih je prijavi-lo časopisje v sredo, je razvidno, da je bel-gijska nota mnogo milejša od francoske.

V bistvu predlaga belgijska nota, da bi se odškodnina, ki se dá sploh doseči od Nemčije, porazdelila med zaveznike po iz-meri materijelne škode, da se zavezniki pogovoré zaupno med seboj predno skli-čejo skupno konferenco z Nemčijo, ter da ostane medzavezniška kontrola nad Por-urjem v jamstvo plačila tudi ko preneha nemški pasivni odpor.

Iz te note se razvidi tudi, koliko so doseđaj posamezni zavezniki dobili od Nemčije. Na prvem mestu stoji Belgija z dvemi milijardami in pol, Anglija z 1297 milijoni, Francija s 1175 milijoni in vse druge države, med katerimi je tudi Italija, komaj skupnih 632 milijonov zlatih mark.

Tudi belgijska nota pritiška na to, da bi bogatejši zavezniki popustili pri svojih tirjetvah in ugotavlja z zadovoljstvom, da so Angleži sami ob sebi znižali svoj kredit na okroglo 14 milijard in 200 milijonov. Belgija je že itak prišla od prvotno določenih 10 milijard in 550 milijonov na šest milijard in pol zlatih mark, pri čemer se pa mora vpoštevati, da je belgijski državni dolg znašal pred vojno 1 milijardo 700 milijonov frankov, dočim je narastel po vojni do 30. junija 1923 na 36 milijard. V primeri s tem gospodarskim položajem belgijske drža-ve, se mora zahteve belgijske vlade sma-trati res kot skrajno zmerne.

Poljska in Mali sporazum.

Korrespondent pariškega »Matina« se bavi z vprašanjem, zakaj Poljska ni še stopila v takozvani »Mali sporazum«. Prišel je do zaključka, da »Mali sporazum« je prav za prav le nekako presija, da se do pičice izvršijo pogoji mirovnih pogodeb v Trianonu in Neully, proti kojima rujeta Bolgarske in bi stopila torej v zvezo Ma-bili sitnih obveznosti. Poljska se seveda nima ničesar bati od strani Mažarske in Bolgarija in Mažarska, ki bi se radi zne-ga sporazuma le v slučaju, da bi se do-govor razširil tudi na versailsko mirovno pogodbo, ki bi branil Poljsko proti Nem-ci, in na dogovor v Rigi, ki določa meje evropski državi, proti kateri Poljska go-vo ni dovolj zabranjena.

Dnevne vesti. Za izseljence!

V zadnjem času je Zavod Furlanije za izseljevanje dobil večje število ponudbenih pogodb od francoskih in belgijskih podjetij za delavce sledečih strok: težaki (manuali), zidarji, rudokopi, kamnoseki, kamnolomi, poljedelci, vrtnarji itd. Dnina 8 urnega dela se na splošno giblje med 19 do 30 frankov. Delavci do-od podjetja po polletnem nepresta-em delu povrnjene popotne stroške, o-oma že po treh mesecih dela polovico

a. vo, v in ukaj el po-ročilu gosp. dobno ussolio in orico in itev, da anu in za lov«, kjer ot velesila. težkim očezarskem. Na porazuma« v da se omogoči vnega posojila pod ja ne uporabi ne za ne v iredentistične vni izjavi je bila zapopa-gospodarskega in poli-z Mažarsko in prošnja e, da se prepusti trgov-d Mažarsko »Malemu spo-ja je pa temu stališču na-je more dopustiti, da bi bila zlorovanja balkanske in zla-politike. Radi tega je splošna skega časopisja, da v tej toče zblizanja. go. jše je mnenje glede rešitve o-poljskega spora. Italijanska država va posebno velik vpliv na Poljskem in stopa toraj lahko kot posredovalka med pema državama. Kar se tiče Benešove kandidature za mesto glavnega tajnika pri »Zvezi nardo-« je treba pomisliti, da reflektirata na to mesto tudi poljski in rumunski minister edev in radi tega dvomi rimska vredno trgati se za

žostvarnem računskem ugotovilo. Imetniki hranilnih knjižic z označbo »na prinositelja« se zamorejo razven gori navedene igre, vdeležiti tudi natečaja za stalne nagrade, kedar izkažejo vsako leto, da jim je bilo do 31. decembra na dobro vpisanih najmanj 6000 lir. Skupen iznos nagrad za leto 1923, ki se izžrebajo leta 1924 znaša 4 milijone. Najvišja mera obrestonosnih vlog, ki se nahajajo v kraljestvu, je dvignjena od 10.000 na 20.000 lir, dočim ostanejo omejene obrestonosne vloge, ki prihajajo iz inozemstva, kakor določeno v členu 1. kr. odloka z dne 24. decembra 1922, na znesek 5000 lir. Mera obresti na vloge iz inozemstva, ki se imajo izplačevati od 1. septembra 1923 dalje se določi kakor sledi: 4.48% brez odbitka davka na premično bogatstvo in torej 3.36 od sto čistih obrestih od vsakih 100 lir vlog, ki se glase »na ime«; 4.16 brez odbitka davka na premično bogatstvo in torej 3.12 od sto čistih obrestih od vsakih 100 lir vlog, ki se glase »na prinositelja«.

S tem veleumnim odlokom hoče vlada očitno spodbuditi čut varčevanja med narodom. Istodobno pa so razpisane nagrade tudi zato, da se stori konec neumnemu zakopavanju denarja, ki je danes po večini papirnat in torej tudi v slučaju kakšnega »krah« brez vsake vrednosti. Obток denarja ustvarja delo in delo ljubezen do varčevanja, ki je podlaga vsakega gospodarskega življenja.

Umor deželnega tajnika Fašijev v Trstu. Pred prefekturo v Trstu se je 29. t. m. zjutraj izvršila strašna drama.

Deželni tajnik Fašijev Al. Morara je šel istega dne po svojih opravkih ob morju mimo prefektore. Ustavi ga elegantno oblečen mladenič; prišla sta kakor bi trenil v oster prepir. V velikem razburjenju potegne mladenič revolver in dvakrat izstrelil na Moraro. Morara, zavedajoč se, da se hanaja pod roko atentatorja, se je skušal izogniti; toda morilec je stekel za njim ter izstrelil še tri strele nanj, nakar je Morara v onemoglosti padel v nezavesti na tla. Mimoidoči meščani so prihiteli na pomoč nesrečniku ter ga prinesli na zraven stoječo prefekturo. Tudi napadalec so med tem razorožili in odpeljali na prefekturo. Kmalu nato so v zasebnem avtomobilu odpeljali na več krajih smrtno ranjenega Moraro v mestno bolnišnico, ki je pa med potjo umrl.

Pred prefekturo se je med tem časom zbralo več stotin ljudi, ki so pričakovali, da prepeljejo morilca s prefektore v zapore v ulico Coroneo. Toda prefekt, kvestor in major karabinerjev, videč tako razkačeno množico, so sklenili, da ubijalec, ki mu je ime Jos. Sollaroli iz Benevanta, 22 let star, šofer po poklicu, naj bi bil pozneje spremljan v zapore, da bi ga na ta način ohranili pred begajočo množico sodišču.

Požar v ulici Canova. V torek zvečer se je v ulici Canova na posestvu podjetja Pezzutti in Del Col vnel v žagi suh les. V nevarnosti so bile tudi zraven stoječe hiše. Še le proti jutru se je gasilec posrečilo, docela pogasiti ogenj. Ogromna škoda je malodane krita z zavarovalnino.

Nesreča z granatami se nadaljuje. To smrtonosno orodje grozno učinkuje še nadalje. Največkrat pa se dogajajo nesreče po neumni radovednosti in brez-pametni neprevidnosti. Koliko opominov ob vsaki priliki se je že izdalo, naj se ljudje pazijo pred granatami, toda kakor je videti, vse zastoj.

Iz Knežaka so nam poročali, da izmed štirih dečkov, ki so se igrali z granatami, je našel eden smrt, drugi je bil težko ter ostala dva pa lahko ranjena.

Imamo nespametne tudi odrasle ljudi, ki brez vsakega pomisleka na posledice, bezgajo in stikajo okrog smrtonosnih granat z namenom, da bi prišli do smodnika ali ekrazita in do drobcev, ki jih granate vsebujejo. — Tako nespameten je bil tudi neki 39 letni Al. Lenda no iz Tricesima, ki je bil zaposlen pri skupini za razstreljevanje vojnega materiala v Grgarju. Mož je hotel iz granate pobrati drobce, pri čemer se mu je granata razpočila v roki ter ga po celem životu močno ranila. Prenesli so ga v

goriško bolnišnico, kjer je kmalu nato v grozilih bolečinah umrl.

Menda ne bo odveč, ako ponovno svarimo vsakogar, osobito pa otroke, naj granate in sploh municijo lepo puste na miru; ako kdo na svojem zemljišču dobi tako pošast, naj ne hodi blizu, pač pa naj takoj gre o tem povedat pristojni oblasti.

Znaki največje krize na Nemškem. Gospodarska kriza v Germaniji je dospela do takega viška, da še celo mesta napovedujejo falimente. Tako je te dni uprava prej sicer jako bogatega mesta Swiencumunde izjavila, da ne more več zmagovati stroškov svojih uradov in zato prekine z vsakim plačevanjem.

Ker se tatvine draguljev vsak dan kar kupoma vršijo, vidiš po Berlinu in drugih mestih ljudi, ki imajo na sebi vse dragocenosti (zlatenino, dijamante in drugo). Mnogi, ki se nahajajo v stiski, zastavljajo ali pa prodajajo raznim bogatašem dragulje. Da ne bi se pa te dragocenosti potom tatvine poizgubile, namerava jih država pobrati in izdati za nje državne obligacije.

Prefekt sklical občinske komisarje. Za četrtek 30. t. m. je naš prefekt avv. Pisenti sklical občinske komisarje v svrhu, da jim da splošna navodila za izredno upravno poslovanje občin.

Sestanek se je vršil v dvorani deželnega sveta ob 15. uri v Vidmu.

Prošnje za učiteljska mesta. Z kr. okr. šol. sveta v Gorici nam pošiljajo sledečo odredbo:

Kr. proveditorat za študije naznanja, da rok za vlaganje prošenj za učiteljska mesta, ki je potekel 15. proš. avgusta, je podaljšan do 18. sept. 1923.

»Zameri se duhovnikom«, tako pravi »Goriška Straža«, ki so jugoslovanski državljani, vslužbeni v Italiji, da niso kazali simpatije do nove italijanske države. V kako delikatnem in težkem položaju je bila katol. duhovščina! Naj je prijazno občevala z novodošli Italijani, so jim očitali, da so izdajalci domovine; če so pa le malo kazali simpatije do bratov onstran meje, se jih je odgnala presega že vse »spase«! Kdaj si pa slišal, da bi kdo očital slovenskim duhovnikom v Italiji, ki so jugoslovanski državljani, da so bili ali da so izdajalci? To očitajo kvečjemu, mogoče tudi opravčeno, Krekovi duhovščini v Jugoslaviji. Vidi se, kako bi se hoteli ti gospodje bližati kot mučeniki k ljudem okrog »Nove Dobe«, Zares, lepa iznajdba!

Letnik 1902 odpuščen iz vojaške službe. Vojno ministrstvo je potom odloka določilo, da bodo med 6. in 30. sept. t. l. vsi vojniki roj. 1902 ali prej odpuščeni iz vojaške službe, ki so bili službovali 12½ mesecev.

80 letni starček z nožem napaden. Okrog polnoči 26. t. m. je prišlo med 80 letnim Anton Marvlin in njegovo svakinjo Uršo Marvlin, ki stanujeta v ulici Trieste št. 1 (v Gorici), do hudega spora. Nepričakovano pograbi ženska kuhinjski nož in ga kakor obsedena trikrat zasadi starčku v zatilnik in v vrat. Mož pade v nezavesti na tla. — Kmalu nato prihiteli sestanovanci v hišo nesreče ter nudijo ranjencu prvo pomoč, nakar ga odnesejo v bolnišnico, kjer ga preišče dr. Oblasciak. Ugotovil je tri smrtonosne rane. — V istem času pa so prihiteli tudi karabinerji iz ulice Nazario Sauro ter po kratkem zaslišanju napadalko Uršo Marvlin, jo odpeljali v zapore, kjer jo bodo učili 5. zapoved: ne ubijaj!

Splošni davek na vino. Tehnični finančni urad obvešča, da kr. odlok z dne 12. VII. t. l. št. 1510, ki je bil objavljen v »Gazzetti Ufficiali« z dne 20. jul. t. l., predpisuje, da vsi pridelovalci in vinski trgovci na debelo, ki imajo odprt račun s financno, morajo do 5. prih. septembra naznaniti na županstvu, v katerega področju se nahajajo, količino iz prejšnjih let, še ne prodanega vina. Najkasneje 3 dni po naznanilu morajo županstva predložiti finančnemu tehničnemu uradu napovedi, ki nato ukrene vse potrebno, da se po členu 14. in 17. rečenega odloka ugotovi o istinitosti napovedi. Napoved je obvezna,

in kdor je ne izvrši, ne bo deležen znižanja davka; zraven tega bo moral plačati globo od 20 do 500 L.

Odkritje zlatih rudnikov v Kalabriji. V Kalabriji blizu Monasterace, kjer so vrtali luknje v skalo za podporne kole železnice, tega mosta so zadeli vrtalni stroji na nenadni odpor, tako da so morali povečati gonilno moč stroja. Kmalu nato pa so zapazili nadzorovatelji dela v motni vodi plavajoče zlate listnate ostoške; ugotovili so, da jih je vrtalni stroj povlekel iz luknje. Vsled tega se sodi, da je med zemeljskimi plastmi tudi močna zlata žila. Takoj so prekinili z delom, da bi se prepričali o morebitnem zlatem rudniku. Misli se na splošno, da bo utegnili biti pod zemljo precej debela zlata žila, ker je vrtalni stroj izvrtal lističe čistega zlata.

Fašistovski sindikat gradiščanskih učiteljev. V četrtek, dne 30. t. m. se je po prizadevanju našega neumornega delavca sindikatov dr. Lessi-ja ustanovil v Gradišču sindikat učiteljev gradiščanskega okraja. Vdeležba je bila nad vse pričakovano izjavil »Agenciji Stefani«, da je s svojim vanje mnogoštevilna.

Zasluzena kazen nasilneža. Andrej Mlakar, mizar iz Tolmina, se je moral zagovarjati pred kazenskim sodiščem v Gorici radi posilstva maloletne deklice. Sodniki so mu popolnoma opravičeno »prijavili« 1 in pol leta ječe.

Jugoslovanski podanik, 22-letni Fridrik Kristijančič iz Trsta je bil pred večerjšnjim aretiranjem v Gorici. Čedni mož je bil pred časom od tribunala v Gorici kaznovan na 30 mesecev ječe za zločine, ki jih je napravil. Ker se mu je celica zdela pretesna, si je pomagal na prosto. Toda oko postave je pazljivo sledilo njegovim korakom, dokler ni zopet padel v skopec. Kristijančič pa ima še marsikaj na svoji vesti. Bil je namreč že poprej kaznovan na 6 let ječe od jugoslovanskega kazenskega sodišča. Mož bo sedaj za vse skupaj plačal.

Svedrovci imajo »šarf« na tribunale. Da bi se znesli naravnost nad tistim, ki jim je že tolikokrat prekinil »meštir« s fo«, so sklenili svedrovci, da bodo vložili žalbo na tribunalom. Dosledni v svojih sklepih, so dne 26. t. m. ponoči vdrli na tržasko prizivno sodišče, ki se nahaja na »Mercato Vecchio«, kjer so z volmilnim orodjem odprli železno blagajno. Iz nje so pobrali 13.000 L. ter srečno odšli. Varnostni organi jih pridno zasledujejo.

Društvo »Samopomoč« med goriškimi in tržaškimi zlikovci, tatovi, svedrovci, razbojniki itd. Premnogokrat smo videli, kakšno vzajemnost imajo ti gospodje med seboj. Kadar postanejo tla katerega društvenika v njegovem delokrogu prevroča, se med seboj menjujejo: goriški društveniki gredo nadomestovat svoje tovariše v Trst, dočim tržaški pridejo v Gorico in tudi drugam, če nanese potreba; na vsak način pa morajo skrbeti, da se delo ne ustavi.

Te dni so prišli tržaški uzmoviči v Gorico, kjer je bilo treba spretno roke, da so zamogli graškega bankirja Tauzarja oskubsti za 32 tisoč L. — Na južni postaji v Gorici je med gnečo bankir Tauzar kupoval vozni listeh do Beljaka. Po odpravljenem poslu se je približal k svojim znancem, ki so skupno odpotovali. Ko se pa po svoji stari navadi potiplje po zakladu »ljubezni«, v svoje največje začudenje ne opazi listnice z 32 tisočaki. Obupani možakar je napravil vse potrebne korake, toda zaman. Ptička, ki sta izkoristila gnečo v svoje namene, sta že odfrčala v udobnem avtomobilu v centralo — Trst.

Vrtoglavno dirjanje avtomobilov in njih nesreče. Stalno kroniko avtomobilnih nesreče imamo posebno v zadnjem času. Ako bi se gospoda zmerno vozila, kakor recimo z osli ali vsaj s konji, bi si prav gotovo marsikateri ohranil življenje. Toda premnogokrat vidimo te ljudi, ki tudi po mestu dirjajo, kakor da bi jih sam satan podil. Povrh pa v ponočnem času se karabinerje in sploh na varnostne organe često požvižgajo — brez svetilke — na

Če jih roka postave ne more doseči, jih pa doseže naravna kazen-nesreča.

Tak slučaj se je zgodil v prošlo soboto ponoči. Avtomobil s petimi osebami je na vso moč dirjal brez svetilke iz Monfalkona proti Ronkam čez železniško progo. Ker je imel priti brzovlak iz Trsta, sta bili rampi zaprti, katerih pa šofer ni zapazil. Skozi prvo, ker je bila nekoliko dvignjena, je avtomobil prodril; pri drugi pa ni imel sreče. Zagnal se je z vso silo v njo; pri silovitem sunku so zleteli tri osebe iz avtomobila, ki so se pri padcu nevarno ranile. Avtomobil se je močno pokvaril, šofer z drobci stekla skoro oslepel. K sreči so spravili avtovozilo še pravočasno h kraju, drugače bi ravno prihajajoči brzovlak vseh skupaj pomandral.

Trg sv. Jerneja v Gorici in »Edinost«. »Edinost« od 28. t. m. bi hotela z vso spretnostjo delati goriškim trgovcem skomino na one lepe, stare čase, zafrkajoč jih s pesmico: »Včasih je lušno bilo, zdaj pa ni več tako...« Verjetno je pač, da se »Edinost« in njenemu dopisniku cedijo sline po onih lepih, starih časih, ko ga je ta »šfrknil« bokal za bokalom »do dna« v senci črnožolte postave in večkrat tudi na račun goriških trgovcev, ko so ga imeli ti potrebo za posredovanje pri avstrijskih državnih uradih: »zdaj pa ni več tako!« Nadalje pravi Edinost, da bodo morali goriški trgovci živeti edinole od spominov na one lepe, stare čase. No, menda ta pobožna željica »Edinosti« in njenega dopisnika se ne uresniči, zakar je dokaz, zraven drugega tudi to, da pred vojno je bilo razmeroma mnogo več falimentov v Gorici, nego dandanes.

Bog se nas usmili! — Pojoči snegovi — »Edinost«. »Edinost« kar ne more v glavo, da bi se mogel fašizem uveljaviti med Slovenci v Italiji. Zato pa v svoji št. 205 od dne 29. t. m. na dolgo in široko razpravlja v članku pod naslovom: »Pojoči gozdovi in snegovi...« o ustanovitvi Fašija v Ilirski Bstři, kjer vzklika: »Bog se nas usmili! Saj ni treba, da se kličejo za pričo pojoči gozdovi in snegovi na Snežniku; vse naše kraje Italiji in nihče pripada nam!« Da ljudstvo samo ne

To radi verjamemo, da se ljudstvo dobro zaveda, da pripadajo njegovi kraji Italiji, in zaveda se še, da tudi samo ravno tako pripada Italiji, kar dan za dnem dokazuje s pristopom v fašizem. Samo »Ediničarji« tega nočejo vedeti.

Taksa na zamenjave blaga in poljedelci. Od 1. aprila t. l. je v veljavi zakonik postave št. 550 z dne 18. marca, ki preureja takso za trgovinske zamenjave kakršnekoli sirovine, izdelkov in sploh blaga. Taksa se naslanja na račun, ki se mora za vsako zamenjavo napraviti.

Kar se tiče kmetovalcev, naznanjamo, da je izvzeta od takse:

1) prodaja grozdja, mošta, vina, bulsviloprejk, živine in živalskih izdelkov (volne i. dr.), ki so napravljeni neposredno obdelovalca ali živinorejca;

2) pridelovalci najpotrebnejših živil: žita (izvzemši oves), moke, kruh, testenine, zelenjava, (vštevši suho sočivje) sveže in suho sadje, pomedorove kornserve, meso, ribe, jajca, mleko, maslo, sir, svinjina, olja, oljnata semena;

3) voda za namakanje.

Za menjavo zgoraj rečenega blaga se ima plačati le stara kolkova taksa, ki znaša največ 50 cent. brez vsakega dodatka.

Kar se tiče klavne živine, finančno ministrstvo je obvestilo, da če je prodaja izvršena po kmetovalcu, je prosta kolkovne takse, naj je že živina namenjena za klavnico ali pa za rejo; toda če je kupčija izvršena med prekupci, o prostitve kolkovne takse ni.

Vzpostavitev tovarne v Zdravščinah. V tej tovarni je imelo pred vojno mnogo ljudi zaslužka, med katerimi je bilo precejšnje število tudi Slovencev.

Radi prekinjenega izplačevanja vojne odškodnine je moralo delo vzpostavitev prenehati. Sedaj pa nas zagotavljajo, da po posebnem prizadevanju našega prefekta g. avv. Pisentija, gradiš-

kega podprefekta in dr. je ministrstvo dovolilo nadaljnje izplačevanje vojne odškodnine, da se tovarna čimprej zgradi, in stroji spopolnijo, kjer bo našlo mnogo delavstva svoj stalni zaslužek.

Za namakanje gradiščanskega polja. Poljedelci iz gradiškega okraja so v svoji seji dne 25. t. m. sklenili izdelati načrt kanalizacije za namakanje njih polja; kakor tudi ukreniti vse potrebno, da bi čimprej prišli do izplačila vojne odškodnine ter preskrbeti ubožnejšim kmetom poljedelsko orodje in vprežno živino za obdelovanje polja.

Nova županska zveza se ima v najkrajšem času ustanoviti za gradiški okraj. Tozadevna pravila so že sestavljena.

Poštni pečat z označenjem »Postniške jame« se ima odstopiti rabiti na poštah odpošiljatelj, ki se oddajo na pošti pred jamo, ali pa v njej.

Arturo Ravazzolo slavljen od fašistovskih železničarjev. Naš prijatelj g. Arturo Ravazzolo je bil ob priliki imenovanja za deželnega fašistovskega zaupnika predmet prisrčnega slavljenja od strani fašistovskih železničarjev, ki so spoznali ravno v njem najodkritosrčnejšega in najbolj energičnega zastopnika fašistovske ideje sploh.

Zraven mnogo drugih odličnih oseb so bili navzoči tudi tajnik faš. Federacije g. Ubaldo Domini, politični tajnik videmskega fašija g. Castelletti ter generalni tajnik faš. sindikatov g. Cesare Passerini.

V krepkih besedah so govorniki orisali slavljenčevo nesebično delovanje skozi toliko let, njegova kakor sploh vsi fašistov, sramotna poniževanja, ki so bila vselej povzročena po preobjektivnih komunističnih in pipističnih diktatorjih.

Dragemu prijatelju čestitamo ter mu ključemo: še na mnoga leta v delu za sveto stvar!

Urednik oklofutal urednika. Kom. Quillici pom. urednik časopisa »Corriere Italiano« je bil napaden v republikanskem časopisu »Voce Republicanca«, ra-

di česar je v Rimu urednika poslednjega časopisa pošteno »nažehotal«.

Železniška nesreča — 50 mrtvih in nad 100 ranjenih. Osební vlak, ki vozi iz Vilne v Varšavo (na Poljskem) je šel blizu Roztanke s tira ter štrbunknil v reko Vislo, pri čemer se je pobilo in utonilo 50 popotnikov; 100 popotnikov pa je močno ranjenih.

Italijanska cerkev zapaljena po upornikih na Kitajskem. V mestu Azheo (provincija Hupeck) so uporniki, ali takozvani kitajski revolucionarji vpepelili ital. katoliško cerkev. Poskusili so tudi vjeti tamošnjega ital. dušnega pastirja Leila, pa se jim ni posrečilo. Italijanski minister je sporočil kitajski vladi, da jo drži odgovorno za storjeni zločin, vsled česar zahteva od nje povračilo za storjeno škodo pri cerkvi.

4893 človeških žrtev v Indijah. Londonsko statistično poročilo pravi, da v tek. letu je bilo človeških žrtev: 1609 umorjenih oseb po tigri, 509 po leopardih, 460 po volkovih, 225 po krokodilih, in 2090 po strupenih kačah.

Na Nemškem dobiš zdravnika na dom za 1 cent. Zdravniki na Nemškem so odposlali vladi memorandum, v katerem se obrazložili svoje najbednejše stanje ter protestirati proti temu. Za vzgled so vzeli občinskega zdravnika, ki mora, glasom toštvarne pogodbe obiskati tudi oddaljenega bolnika za 1000 mark, kar znese pri sedanjí valutí okrog 1 cent. Ker pa bolniki imajo možnost, mu plačati še le po treh mesecih, se zaslužek zniža na nič.

Izdajatelj: »Konsorcij Nove Dobe«
Odgovorni urednik: Sokol Jožef.
Tiska: »Narodna Tiskarna«.

Agencija Fr. Bajt, Gorica, Via del Corno 13, I. nadstr., izvršuje občinam in posameznikom pisarniška dela, račune, vloge, prestave in prepise ter posreduje v raznih zadevah.

Restavrant „Pri Belem Zajcu“

GORICA, Via Monache.

SHAJALIŠČE OKOLIČANOV IN MEŠČANOV.

Toči prvovrstna pristna vipavska, briška vina, teran. Izborna domača kuhinja.

Cene zmerne.

Shramba za kolesa, Hlev. — Si li videl „Belega Zajca“ v Gorici? Oglejto si ga! Videl boš, da vojna furija ga ni najmanj poškodovala.

Restavratel J. Molar.

Za prihajajočo sezono!

Tvrdba

Giusto Vuga & C^{omp.}

Telefon 132 GORICA Corso Verdi 38

Čenjenemu občinstvu se naznanja, da je naša zaloga bogata obložena z zadnjimi novosti:

Za dame: svilene obleke - elamin - platnene, eponge, foulard itd.

Za gospode: velika izbira blaga za obleke, perilo, klobuki znamenite tvrdke G. B. Borsallino fu Lazzaro iz Aleksandrije in bogata zaloga slavnikov.

Prvovrstna krojačnica pod nadzorstvom sodruga A. Gache-ta.

Sprejema se kožuhovna v varstvo, ter se jamči. proti molju, ognju in tatvino.

Naročajte se na „NOVO DOBO“

Izdelovalnica tapecirskih del
R. SULLIG

GORICA, Via Monache št. 14

Izdeluje v tapetnikovo stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah. V zalogi ima raznovrstne spalne sobe, posamezne omare, postelje, šušte, blazine i. dr.

Ajdovščina — Gorica

Km.	odh.	11.10	16.15
— Ajdovščina	4.45	11.10	16.15
2 Sv. Križ s Cesta	4.55	11.25	16.25
4 Dobravlje	5.02	11.32	16.32
7 Kamnje	5.11	11.41	16.41
11 Batuje	5.23	11.54	16.53
13 Dornberg	5.37	12.06	17.07
15 Prvačina	doh. 5.42	12.11	17.12
	odh. 5.46	12.13	17.17
19 Volčjadraga	5.54	12.35	17.35
23 St. Peter	6.08	7.39	12.47
27 Gorica J. P.	6.17	7.48	12.56

*) Ob nedeljah ne vozi.

v ozni red železnic.

veljaven od 1. junija 1923 dalje

Videm-Gorica-Trst.

Km.	Videm	8.—	10.10	14.—	17.30	19.55
10	Battrio	5.37	8.11	10.22	14.12	17.43
15	Manzano	5.44	8.18	10.29	14.19	17.51
17	S. Gov. Manz.	5.50	8.24	10.32	14.24	17.57
21	Cormons	5.59	8.32	10.42	14.33	18.06
25	Kopriva	6. 6	8.38	10.44	14.40	18.13
28	Mossa	6.13	8.44	10.53	14.45	18.20
30	Ločnik	6. 9	8.49	10.54	14.50	18.26
32	Gorica	6.28	8.59	11.07	15.05	18.35
38	Rubje - Sov.	6.38	9.09	11.19	15.15	18.45
43	Gradišca-Sdr.	6.46	9.17	11.27	15.23	18.53
45	Sagrado	6.52	9.23	11.33	15.30	19.00
47	Redipuglia	6.57	9.28	11.39	15.35	19.05
51	Ronchi	7. 5	9.34	11.46	15.42	19.13
55	Monfalcone	7.17	8.46	11.59	15.54	19.26
62	Devim-Sistjana	7.33	10.02	12.10	16.08	19.42
65	Vižovlje	7.40	10.09	12.16	16.15	19.49
67	Bivio	7.47	10.16	12.23	16.22	19.56
76	Sv. Križ	7.54	10.23	12.30	16.29	20.03
77	Griňjan	8.—	10.29	12.36	16.35	20.09
85	Miramar	8. 4	10.34	12.40	16.40	20.14
87	Trst J. P.	8.15	10.45	12.40	16.50	20.25

Trst-Gorica-Videm.

Km.	Trst J. P.	6.05	8.—	9.40	13.10	16.40	18.—
8	Miramar	6.23	8.20	9.59	13.28	17.08	18.18
9	Griňjan	6.29	8.26	10.04	13.33	17.13	18.23
11	Sv. Križ	6.37	8.34	10.11	13.40	17.20	18.30
18	Bivio	6.45	8.42	10.20	13.47	17.28	18.38
20	Vižovlje	6.51	8.47	10.25	13.52	17.34	18.44
23	Devim-Sistjana	6.55	8.51	10.30	13.57	17.38	18.49
30	Monfalcone	7.12	9.—	10.45	14.12	17.52	19.11
34	Ronchi	7.19	9.—	10.52	14.19	17.59	19.18
38	Redipuglia	7.26	9.—	10.59	14.26	18.06	19.26
40	Sagrado	7.32	9.—	11.04	14.32	18.12	19.32
42	Gradišca Sdr.	7.38	9.—	11.09	14.38	18.18	19.38
47	Rubje-Sovod.	7.46	9.—	11.18	14.46	18.26	19.47
53	Gorica	5.58	8.—	11.36	14.57	18.17	20.01
55	Ločnik	6.04	8.07	11.42	15.03	18.23	20.07
57	Mossa	6.19	8.13	11.48	15.05	18.25	20.13
60	Kopriva	6.16	8.19	11.54	15.11	18.31	20.19
64	Cormons	6.25	8.27	12.02	15.15	18.34	20.29
68	S. Gov. Manz.	6.34	8.36	12.11	15.25	18.43	20.38
70	Manzano	6.40	8.42	12.17	15.31	18.49	20.44
75	Battrio	6.48	8.49	12.25	15.34	18.51	20.53
85	Videm	7.—	9.—	12.35	15.45	19.01	21.05

Trst-Št. Peter-Postojna

Km.	Trst	0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
7	Miramar	0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
8	Griňjan	0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
11	Sv. Križ	0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
17	Nabrežina	5.57	7.43	9.20	11.41	17.02	20.24	
24	Prosek	6.14	8.00	9.38	11.59	17.21		
28	Opčine	6.23	8.09	9.48	12.04	17.32		
35	Sežana	6.37	8.23	10.03	12.17	17.48	20.58	
45	Divača	6.53	8.36	10.22	12.34	18.07	21.13	
57	Do. Ležeče	7.10	8.53	10.41	12.52	18.27		
69	Št. Peter	doh. 2.44	7.26	9.07	11.—	13.05	18.46	21.45
75	Prestranek	odh. 2.47	7.30	9.10	11.—	13.10	18.49	21.50
82	Postojna	3.05	7.50	9.30	11.—	13.30	19.10	22.09

Postojna-Št. Peter-Trst

Km.	Postojna	1.20	5.—	7.30	10.—	15.30	18.—	19.25	21.—
7	Postojna	1.20	5.—	7.30	10.—	15.30	18.—	19.25	21.—
13	Št. Peter	1.42	5.22	7.51	10.24	15.53	16.50	18.23	19.45
25	Do. Ležeče	5.40	7.10	8.40	10.45	12.49	14.49	16.49	18.49
37	Divača	5.57	7.26	8.26	11.02	12.27	13.52	15.27	16.52
47	Sežana	6.11	7.40	8.40	11.16	12.41	14.16	15.41	17.16
54	Opčine	6.22	7.51	8.51	11.28	12.53	14.28	15.53	17.28
58	Prosek	6.30	8.00	9.00	11.36	13.01	14.36	16.01	17.36
65	Nabrežina	6.44	8.13	9.13	11.49	13.14	14.49	16.14	17.49
71	Sv. Križ	6.54	8.23	9.23	11.59	13.24	14.59	16.24	17.59
74	Griňjan	7.—	8.29	9.29	12.05	13.30	15.05	16.30	18.05
82	Trst	7.05	8.34	9.34	12.10	13.35	15.10	16.35	18.10

Št. Peter na Krasu-Reka in nazaj

Km.	Št. Peter na Krasu	5.05	7.50	14.50	19.20
8.12	Št. Peter na Krasu	5.05	7.50	14.50	19.20
8.26	Kilovec	5.33	8.19	15.18	19.50
8.42	Trnov-Bistrica	5.55	8.41	15.39	20.02
9.01	Šapljane	6.14	9.02	15.57	20.32
9.21	Jordani	6.37	9.25	16.15	20.54
9.37	Volosco-Opatije	6.54	9.42	16.32	21.11
9.50	Reka (Flume)	7.14	10.02	16.50	21.30

*) Ob nedeljah ne vozi.

Divača	Herpelje-Kozina	Herpelje-Kozina	Divača
Od. 6.—	Doh. 6.35	Od. 9.25	Doh. 10.—
12.50*)	17.27*)	15.15*)	15.50*)
19.11	19.42	20.25	21.—
Trst	Herpelje-Kozina	Herpelje-Kozina	Trst
Od. 5.25	Doh. 6.27	Od. 6.42	Doh. 7.35
12.55*)	13.51*)	9.10	10.05
18.25	19.27	15.—	15.50*)
		20.38	21.32

*) Ob nedeljah ne vozi.

Gorica — Ajdovščina

Km.	odh.	7.15	13.40	18.35	19.25
— Gorica J. P.	odh.	7.15	13.40	18.35	19.25
4 St. Peter	7.29	13.52	18.46	19.37	
8 Volčjadraga	7.41	14.03	18.58	19.48	
12 Prvačina	doh. 7.49	14.11	19.05		
	odh. 8.05	14.16	20.—		
14 Dornberg	8.13	14.24	20.08		
16 Batuje	8.25	14.36	20.20		
20 Kamnje	8.37	14.48	20.32		
23 Dobravlje	8.48	14.59	20.43		
25 Sv. Križ s Cesta	8.56	15.07	20.51		
27 Ajdovščina	9.05	15.17</			